



Številka: 35431-44/2021-2550-43

Datum: 21. 6. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE, 158/20 in 44/22-ZVO-2) v predhodnem postopku za nameravani poseg: Širitev kamnoloma znotraj obstoječega pridobivalnega prostora v globino (horizontalno in vertikalno) PP Žusem 3, Občina Šentjur, nosilki nameravanega posega Krajevna skupnost Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu, ki jo po pooblastilu predsednika krajevnega skupnosti Srečka Krajncana zastopa GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični, naslednji

S K L E P

1. Za nameravani poseg: Širitev kamnoloma znotraj obstoječega pridobivalnega prostora v globino (horizontalno in vertikalno) PP Žusem 3, Občina Šentjur, na zemljiščih v k.o. 1154 Dobrina s parcelnima št. 127/64 in 127/34-del, nosilki nameravanega posega Krajevni skupnosti Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu, ni potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.
2. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.
3. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v:

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Dunajska 48, 1000 Ljubljana, je dne 26. 10. 2021 s strani nosilke nameravanega posega Krajevne skupnosti Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu, ki jo po pooblastilu predsednika krajevnega skupnosti Srečka Krajncana zastopa GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični (v nadaljevanju: nosilka nameravanega posega), prejelo zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: Širitev kamnoloma znotraj obstoječega pridobivalnega prostora v globino (horizontalno in vertikalno) PP Žusem 3, Občina Šentjur, v skladu z 51.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju: ZVO-1).

K zahtevi je nosilka nameravanega posega priložila:

- Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 25. 10. 2021;
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje: Pridobivanje tehničnega kamna – dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, št. projekta RP-09/21-MČS, oktober 2021, GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični;
- Pooblastilo za zastopanje, oktober 2021;
- Sklep iz predhodnega postopka št. 35405-255/2017-4 z dne 24. 10. 2017, ki je bil izdan s strani Agencije Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana.

Zahteva je bila dopolnjena dne 15. 12. 2021, 24. 12. 2021, 25. 1. 2022, 14. 2. 2022, 17. 2. 2022, 27. 2. 2022 in 11. 4. 2023, in sicer s/z:

- Poročilom o ocenjevanju hrupa v okolju, Kamnolom Žusem, št. poročila: EK2021-2100386/1, 30. 11. 2021, KOVA d.o.o., Opekarniška cesta 15d, 3000 Celje;
- Zasnovo dviga osnovnega platoja na k. 460 in ureditev odvodnjavanja, št. projekta RP-0921-MČS, merilo 1:1000, GEOSTERN d.o.o., Boga vas2, 1296 Šentvid pri Stični;
- Rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje: Pridobivanje tehničnega kamna – dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, št. projekta RP-09/21-MČS, oktober 2021, GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični – dopolnjen december 2021, februar 2022;
- Poročilom monitoringa seizmičnih učinkov pri miniranju v kamnolomu Žusem, 1. 12. 2021, IVAN POTOČNIK s.p., Zavrh pri Galiciji 7C, 3310 Žalec;
- Pojasnilom glede obratovanja obstoječega kamnoloma Žusem 2 in povezava z obratovanjem načrtovanega kamnoloma Žusem 3.

Dne 13. 4. 2022 je začel veljati Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-1O, v nadaljevanju: ZVO-2). ZVO-2 v 302. členu določa, da se predhodni postopki v povezavi s postopkom presoje vplivov na okolje, ki so bili začeti na podlagi 51.a člena ZVO-1, končajo po določbah ZVO-1. Glede na navedeno se bo ta postopek nadaljeval in končal v skladu z ZVO-1.

V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije in drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

V skladu s prvim odstavkom 51.a člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 51.a člena ZVO-1 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2). Citirana uredba določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

V skladu s točko B.4.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge kamnolome in dnevne kope na površini najmanj 5 ha in ne glede na površino, če se uporablja razstrelivo.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da se z nameravanim posegom načrtuje širitev v globino znotraj obstoječega pridobivalnega prostora Žusem 2, s čimer se ustvari nov pridobivalni prostor Žusem 3, v katerem se bo pridobivalo mineralno surovino dolomit. Pri izkoriščanju se bo uporabljalo tudi razstrelivo, zato je upoštevajoč točko B.4.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Opis nameravanega posega

Nameravani poseg bo izveden v občini Šentjur pri Celju, na zemljiščih v k.o. 1154 Dobrina s parcelnima št. 127/64 in 127/34-del. Območje leži 11 km jugovzhodno od Šentjurja.

Predmet nameravanega posega je nov pridobivni prostor Žusem 3 za pridobivanje tehničnega kamna – dolomita, ki se bo ustvaril s širitvijo obstoječega pridobivalnega prostora Žusem 2.

Nosilka nameravanega posega ima za obstoječ kamnolom (pridobivalni prostor Žusem 2) podeljeno rudarsko pravico in podpisano koncesijsko pogodbo. Obstoječ kamnolom je z rudarsko tehničnega vidika odprt, zasnovan v obliki amfiteatra. Velikost obstoječega pridobivalnega prostora znaša 8,0936 ha in se z nameravanim posegom ohranja.

Osnovni plato in etaže

Vstopni plato za pridobivalni prostor Žusem 3 se bo formiral na k. 460, ki bo postala tudi t.i. I. etaža. Osnovni plato bo po poglobljanju v zadnji fazi formiran na k. 450. V času poglobljanja se bodo začasni objekti in oprema (kontejnerji, mostna tehcnica) postopoma prestavljali na k. 450. Končne etaže bodo na k. 460-vstopni plato in 6 etaž, k. 483, k. 513, k. 544, k. 573, k. 603 in k. 633. Viški rudniške jalovine se bodo vgrajevali nazaj na osnovni plato, zaradi česar se bo njegov nivo dvignil na k. 456. Najvišja etaža na k. 633 je že zaključena, predvideno je le še morebitno vzdrževanje.

Prva etaža ima višino 10 m, brežina do druge etaže ima višino 23 m, ostale znašajo med 15 – 30 m.

Širina delovne etažne ravnine bo znašala najmanj 5 – 10 m. Širina končnih etaž bo znašala minimalno 8 m na I. etaži oz. etaži vstopnega platoja in 10 m na ostalih etažah. Naklon delovnih in končnih brežin etaž v obeh primerih bo do 70°. Naklon delovne in končne brežine kamnoloma je določen z višinami in širinami delovnih in končnih etaž. Naklon delovne brežine kamnoloma ne sme presegati končnega naklona, ki znaša 51°.

Način izkoriščanja – Tehnološki postopek

Izkoriščanje bo potekalo na enak način kot v obstoječem stanju, in sicer po kombinirani etažni odkopni metodi z odpiranjem, pridobivanjem (vključno s premetavanjem, nakladanjem in odvozom) in predelavo (vključno z začasnim deponiranjem in odvozom predelanih frakcij). Z napredovanjem izkoriščanja se bo izvajala sprotne sanacija in rekultivacija površin.

Posamezne faze tehnološkega postopka si sledijo zaporedno, razen odkrivanje in pomožna dela, in so podrobneje opisane v sledečih alinejah:

- Odkrivanje zalog in odpiranje

Odkrivanje zalog obsega odstranjevanje drevja in odkrivke na delih površine, ki se nahajajo neposredno pod površino, ter odvoz ali predmet odkrivke na začasno deponijo. Dela se nadaljujejo z izdelavo dostopnih poti in usekov s posameznih etaž z razvojem odkopne fronte za pridobivanje v generalni smeri odkopavanja.

Odpiranje in napredovanje bo potekalo od zgoraj navzdol, po potrebi tudi od spodaj navzgor, s smerjo napredovanja predvsem od vzhoda preko juga proti zahodu v smeri urinega kazalca, po potrebi tudi v obratni smeri, kjer je največ preostalih zalog, pa tudi v globino.

- Pridobivanje: odkopavanje s pomočjo gradbene mehanizacije:

V delih kamnoloma, kjer so materiali pomešani z jalovino in zato slabše vezani in tam, kjer je kamnina zaradi tektonike ali drugih procesov razpokana, se bo mineralna surovina pridobivala s pomočjo težke gradbene mehanizacije. V tem primeru bo pridobivanje potekalo z rezkanjem in razbijanjem s hidravličnim kladivom. Metoda temelji na sistemu kopanja, pri katerem se, s potiskom žlice bagra v čelo brežine in s krajšimi manevri hribino razrahlja oz. odkoplje, razrahljani del se nato vsipa na etažno ravnino. Tako izkopani material je možno z istim bagrom gravitacijsko spuščati z delovnih etaž na osnovno etažno ravnino.

V primeru problematičnega okoljevarstvenega območja se bo uporabljala metoda ripanja – brazdanja, pri kateri se na zadnji del bagra vgradi riper, s katerim se mehansko ruši hrib, hkrati metoda ne povzroča tresljajev in razmeta mineralne surovine.

V primeru zelo trde hribine se lahko na bager priključi kladivo – piker, s pomočjo katerega se pridobiva material iz brežine, uporabi pa se lahko tudi za razbijanje samic ali večjih odlomljenih kosov.

- *Pridobivanje:* Odkopavanje z vrtanjem in razstreljevanjem:

Kjer je zaradi mehanskih lastnosti hribine pridobivanje z izkopom z delovnimi stroji omejeno, se bo v kamnolomu Žusem mineralna surovina še naprej pridobivala tudi z vrtanjem in razstreljevanjem. Dela obsegajo pridobivanje kamna iz raščene stanja in obsegajo pripravo delovišča za vrtanje, določitev razporeda vrtin, vrtanje vrtin, kontrola vrtin in priprava minskega polja za polnjenje, polnjenje vrtin z eksplozivom in z mašilom, povezovanje eksplozivnih polnitev v polje, priprava za odstrel, aktiviranje polja, pregled polja po razstreljevanju. Sestavni del razstreljevanja in načrta miniranja – razstreljevanja je vrtanje. Vrtanje in razstreljevanje se bo pričelo na spodnji etaži ter bo prešlo na vrtanje in razstreljevanje na naslednji zgornji etaži. Postopek se bo ponavljal do vrha oz. do zadnje zgornje etaže. Ko bo dosežen najvišji projektirani nivo najvišje etaže, se bo, po očiščenju etaže z vrtalnimi in razstreljevalnimi deli, nadaljevalo od vrha navzdol do najnižje etaže, do osnovnega platoja. Zaporedje se bo nadaljevalo do izvedbe končnega projektiranega stanja odkopnih etaž. Predvidena sta dva načina vrtanja in razstreljevanja, in sicer vrtanje samo vertikalnih vrtin in izjemoma vrtanje vertikalnih in več kratkih horizontalnih vrtin za oblikovanje dna. Za vrtanje vrtin bodo uporabljane samohodne hidravlične vrtalne garniture ali lahke vrtalne garniture. Večinoma je v kamnolomu že zagotovljen prostor za postavitev vrtalne garniture, po potrebi se bo le-ta tudi pripravil. Dovoljena je uporaba vseh gospodarskih razstreliv in razstrelilnih mešaníc, ki imajo dovoljenje za promet v Republiki Sloveniji oziroma EU, npr. amonijev nitratna praškasta razstreliva, plastična razstreliva, razstreliva tipa ANFO in emulzijska razstreliva. Razstrelivo, ostanki in odpadki od razstreljevanja, se ne bodo shranjevali v kamnolomu. Ob predpostavki, da bo letna proizvodnja mineralne surovine 120.000 m³ v raščem stanju, sta predvideni sta 2 – 3 razstreljevanji v kamnolomu na mesec. Omenjena dela bo izvajal zunanji izvajalec skladno z rudarskim projektom in na podlagi načrta razstreljevanja. Ker bo razstreljevanje tudi v nadaljevanju izvajal zunanji izvajalec, bo ta poskrbel za vse potrebne ukrepe, izračune in izvedbo del v vseh fazah.

- *Premetavanje, nakladanje in transport*

Premetavanje bo potekalo s pomočjo sodobne gradbene mehanizacije in uporabo gravitacijskega transporta preko roba etaž na nižje etažne ravnine do lokacije nakladanja. S prerivanjem nastreljenega materiala preko roba etaž bo le-ta drsel po nasutju zapolnjenih etaž na osnovni plato preko začasno določenih zbirnih etaž. Za nakladanje se v odvisnosti od lokacije in granulacije materiala lahko uporablja bager goseničar ali čelni nakladalec. Nakladanje bo potekalo na osnovnem platoju s sodobno gradbeno mehanizacijo. Za odvoz se bodo uporabljala tovorna vozila za prevoz v javnem cestnem prometu. Transportna pot do posamezne etaže bo zagotovljena z gradbeno mehanizacijo.

- *Predelava*

Predelava bo potekala v sodobnih mobilnih sejarno – drobilnih napravah in bo obsegala drobljenje, mletje, sejanje in začasno deponiranje na osnovnem platoju. Predelava izkopanine bo potekala po suhem postopku. Predelava se bo izvajala v dveh delih, kot primarna in kot sekundarna. Primarna predelava odstreljenega kamna se predvidoma izvaja na lokacijah, ki so čim bližje lokaciji odvzema na osnovnem platoju in čim bližje obstoječim deponijam. Za sekundarno predelavo mineralne surovine bo izvajalec rudarskih del uporabljal mobilni drobilec in sejalnico, ki bo večji del časa umeščena na isti lokaciji.

- *Pomožna dela*

Pomožna dela bodo obsegala ureditev dostopnih poti do etaž in lokacij vrtin, nadalje bodo ta dela obsegala dela pri čiščenju robov in brežin etaž ter dela pri pripravi eksplozivnega polja, dela na odstranjevanju visečih blokov, dela pri gradnji zaščitnih nasipov, dela na razkosavanju večjih blokov po razstreljevanju, izravnavi platojev etaž ter dela pri začasnem deponiranju agregatov primarne predelave.

- *Sprotna in končna sanacija ter rekultivacija*

Sestavni del tehnološkega postopka pridobivanja bo izvedba sanacije in rekultivacije z zamikom. Pred zaključkom pridobivanja se bodo etažne višine prilagodile na načrtovano končno višino in širino etaže ravnine v enakomernih naklonih, z ureditvijo dostopov za dostavo zemljin za začasno sanacijo, izdelavo nasipov ob robovih brežin končnih etaž, prekrivanjem etažnih ravnin in posameznih površin osnovnega platoja, izdelavo kanalov in drugih objektov po načrtu odvodnjavanja (po potrebi), zasaditvijo avtohtonih pionirskih drevesnih in grmovnih vrst ter travne ruše. V sklopu sprotne sanacije bo zagotovljeno redno spremljanje rezultatov in izvajanje rednih in občasnih vzdrževalnih del. Po zaključku izkoriščanja se bodo izvajala končna sanacijska dela na delih površine, ki še ni sanirana, in na enak način kot se je izvajala sprotna sanacija. Ker je predvideno, da se bo po prvem letu po rekultivaciji uspešno zaraslo 70 % rekultiviranih površin, bo potrebno 30 % površin ponovno rekultivirati oz. zamenjati v obdobju treh do štirih let.

Deponijski prostori

Znotraj pridobivalnega prostora kamnoloma so predvidene manjše začasne deponije odkrivke za selektivno deponiranje jalovine in humusa za potrebe zagotavljanja materiala za sprotno sanacijo. Deponije humusa se lahko uredijo na vstopnem platoju, lahko pa tudi na robovih posameznih etaž. Znotraj pridobivalnega prostora kamnoloma so predvidene še deponije posameznih asortimanov, ki so pripravljeni za prodajo. Na severni strani so zanje že izdelani betonski boksi. Odvodnjavanje mora biti urejeno na način, da se padavinska voda ne steka proti deponijam.

Delovna mehanizacija oprema in objekti

Na osnovnem platoju ne bo fiksnih objektov. Za potrebe delavcev, izvajanje nadzora ter za skladiščni prostor za opremo in material bodo v uporabi dva oz. trije gradbeni kontejnerji s kemičnimi sanitarijami. Izvajanje del bo potekalo z različnimi stroji, napravami in težko mehanizacijo: buldožer, bager, nakladalec, težki tovornjaki. Za vrtanje vrtin se bo predvidoma uporabljala samohodna vrtalna naprava. Za predelavo mineralne surovine je nameščena drobilno – sejalna naprava z dvema sitoma, ki se bo prestavljala v skladu s potrebami. Na izstopni strani je vgrajena mostna tehnica, ki se bo med poglobljanjem prestavila.

Gospodarska javna infrastruktura

Znotraj obstoječega kamnoloma in načrtovanega pridobivalnega prostora ni obstoječe gospodarske javne infrastrukture, prav tako znotraj pridobivalnega prostora ni predvidene dodatne gospodarske in javne infrastrukture.

Dostop

Dostop do kamnoloma je zagotovljen po obstoječi javni poti JP 896751 Dobrina – Žusem – Volčja jama. Z nje se na k. ca. 460 odcepi uvoz v kamnolom, ki je izdelan v asfaltni izvedbi. Z izvajanjem rudarskih del v Žusem 3 se ne namerava posegati v obstoječ dostop. Na vse obstoječe etaže kamnoloma je omogočeno dostopanje po že izdelanih dostopnih poteh. Dostop na posamezne etaže je predviden tudi z obstoječih gozdnih poti – vlak, ki so izvedene v makadamski izvedbi. Transport pridobljenega materiala z etaž bo potekal gravitacijsko preko ustreznih drč.

Obratovalni čas

Kamnolom bo obratoval ca. 10 mesecev na leto, v primeru milejših zim se lahko izkoriščanje podaljša tudi na celo leto. Pridobivanje se bo vršilo od ponedeljka do petka od 6. do 18. ure, ob sobotah od 6. do 13. ure. Najbolj hrupna dela (miniranje itd.) se bodo izvajala v zgodnjih jutranjih urah, tj. do 8. ure.

Zaščitne ograje

Kamnolom Žusem je ograjen, in sicer delno z žično ograjo (mrežo). Slednja se podaljšuje in prestavlja v skladu z odpiranjem in napredovanjem odpiranje ter izkoriščanja.

Pridobljena mnenja

Ministrstvo je, v skladu s četrtem odstavkom 51.a člena ZVO-1, kjer je določeno, da lahko ministrstvo zaradi izvedbe ugotovitve iz prvega odstavka tega člena zaprosi ministrstva in organizacije iz tretjega odstavka 52. člena tega zakona, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti, zaprosilo z dopisom št. 35431-44/2021-2550-14 z dne 25. 2. 2022, za mnenje:

- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje;
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Celje, Vodnikova 3, 3000 Celje;
- Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana;
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje.

Ministrstvo je prejelo dne 8. 3. 2022 mnenje št. 3562-0374/2021-4 z dne 8. 3. 2022, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enota Celje, Vodnikova ulica 3, 3000 Celje (v nadaljevanju: ZRSVN), dne 18. 3. 2022 mnenje št. 354-157/2021-11 z dne 18. 3. 2022, Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, s priloženo mnenja št. 354-52/2022-2 (256) z dne 18. 3. 2022, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MZ), dne 22. 3. 2022 mnenje št. EG-9631/2009-26 - MR z dne 21. 3. 2022, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje (v nadaljevanju: ZVKDS), dne 25. 3. 2022 mnenje št. 3407-221/2021-7 z dne 25. 3. 2021, Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Celje, Ljubljanska 13, 3000 Celje (v nadaljevanju: ZGS) in dne 29. 3. 2022 mnenje št. 35019-10/2022-4 z dne 29. 3. 2022, Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja Savinje, Mariborska cesta 86, 3000 Celje (v nadaljevanju: DRSV).

ZRSVN v mnenju št. 3562-0374/2021-4 z dne 8. 3. 2022 ugotavlja, da se območje nameravanega posega nahaja, skladno z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 08/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18), v območju daljinskega vpliva varovanega območja Natura 2000 Sotla s pritoki (Koda: SI3000303, Kvalifikacijska vrsta/habitatni tip: hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*) rogač (*Lucanus cervus*) velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*) Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*)). Po drugi strani pa območje nameravanega posega leži izven območja naravne vrednote in ekološko pomembnih območij.

ZRSVN ocenjuje, da zaradi izvedbe nameravanega posega ne bo prišlo do neposredne izgube habitata ogroženih vrst varovanega območja, bo pa nameravani poseg lahko vplival na ohranjanje ugodnega stanja evropsko ogroženih vrst. Po pregledu obstoječega gozdnega prostora na zahodnem delu širitvenega obravnavanega območja, ki ga porašča mešani gozd s posameznimi starejšimi drevesi bukve in hrasta, ZRSVN ugotavlja, da so lahko posamezna drevesa habitat navedenih vrst hroščev in meni, da bi se posledice obravnavanega posega lahko odrazile na poslabšanju oz. okrnitvi habitata zgoraj navedenih kvalifikacijskih vrst, in sicer:

- krčitev gozda, ki je načrtovana na območju načrtovane širitve kamnoloma Žusem 3, pomeni trajno uničenje habitata;
- neustrezen način in čas spravila lesa, predvsem bukve in hrasta, z območja bi lahko povzročil povečano smrtnost ličink hroščev in zmanjšanje populacije; osvetljevanje območja bi negativno vplivalo na ekologijo hroščev;
- odvod meteorne vode z območja kamnoloma in večje količine nanosov blata in peska na cesti, ki nastane kot posledica kamionskega izvoza iz kamnoloma, bi se ob spiranju v strugo neimenovanega potoka, ki ima povirje v gozdu severozahodno od kamnoloma Žusem 3, bi lahko negativno vplivalo na habitat ogrožene vrste kačjega pastirja.

Kot nadalje izhaja iz mnenja je ZRSVN za izdelavo rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje tehničnega kamna - dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, izdal v postopku presoje sprejemljivosti posega na podlagi določil 105.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZON) in 3. odstavek 42. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/2004, 53/2006, 38/2010, 3/2011), strokovno mnenje št. 3562-0374/2021-2 z dne 5. 11. 2021, v katerem so podane ugotovitve o učinkih nameravanega posega in varstvenih ciljih varovanega območja, na katere bi nameravani poseg lahko vplival ter omilitveni ukrepi za zmanjšanje negativnih vplivov nameravanega posega. ZRSVN ugotavlja, da je v predmetni vlogi v priloženem rudarskem projektu sicer navedeno, da si je pooblaščen rudarski projektant pridobil navedeno mnenje ZRSVN (tekstualna priloga TP-6), vendar ocene učinkov nameravanega posega in omilitveni ukrepi v njem niso upoštevani, zato jih v nadaljevanju tega mnenja ZRSVN ponovno navaja. Vsled navedenemu se ZRSVN sklicuje na vsebine Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020); (sklep Vlade Republike Slovenije št. 00719-6/2015/13 z dne 9. 4. 2015, popr. dne 28. 5. 2015 in 24. 3. 2016), ki podrobneje opredeljuje varstvene cilje in ukrepe na območjih Natura 2000. ZRSVN v mnenju navaja varstvene cilje za relevantne kvalifikacijske vrste/habitatne tipe, in sicer za:

- hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*) - ohrani se velikost populacije in habitata, specifične lastnosti, strukture, procese habitata: puščanje znanih hrastovih dreves, ki predstavljajo večjo gnezditveno kolonijo hrastovega kozlička(habitatna drevesa);
- rogač (*Lucanus cervus*) - ohrani se velikost habitata in specifične lastnosti, strukture, procese habitata: 3% mrtvega lesa, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera od celotne lesne zaloge, brez stalnih svetlobnih teles;
- velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*) - ohrani se specifične lastnosti, strukture, procese habitata: naravna hidromorfologija potokov v gozdu, raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod (kemizem vode), obrežna vegetacija;
- Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*) - ohrani se velikost HT (1330 ha), specifične lastnosti, strukture, procesi HT: postopno zmanjševanje deleža rastišču neprimernih drevesnih vrst, naravno pomlajevanje - rastišču primernih vrst, uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov.

ZRSVN v mnenju navaja tudi oceno vpliva glede na ekološke zahteve vrst in predvidene učinke obravnavanega posega za vse zgoraj navedene vrste in habitatni tip, ter za vse ostale vrste Natura območja Sotla s pritoki. Na podlagi ocene vplivov na kvalifikacijske vrste in habitatni tip, so za zmanjšanje vpliva posega pridobivanja tehničnega kamna - dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, v mnenju podani ukrepi, ki se jih naj kot pogoje vključi v rudarski projekt, ločeno za izvajanje rudarskih del in ločeno za izvedbo tehnične in biološke sanacije ter rekultivacije prostora po končani eksploataciji.

Pogoji, ki jih je po mnenju ZRSVN potrebno vključiti v rudarski projekt za izvajanje rudarskih del, so naslednji:

- po meji pridobivalnega prostora se izdelava varovalna ograja ter morebitne druge ovire, da bo živalim onemogočen prehod na območje kamnoloma in s tem padec v globino. Primerne so kovinske pletene ali panelne ograje, kjer okenca niso večja od 5 x 5 cm.
- hlodovina posekanih dreves v obdobju od 15. maja do 15. avgusta mora biti z območja odpeljana v čim krajšem času, največ v dveh tednih po poseku;
- les listavcev, posekan po 1. septembru, je potrebno iz gozda odpeljati najpozneje do 1. aprila naslednje leto. Med aprilom in avgustom les ne sme biti skladiščen v neposredni bližini kamnoloma, saj bi sicer predstavljal možnost nastanka ekološke pasti za saproksilne vrste hroščev, ki so odvisni od odmirajoče lesne biomase;
- pri odkazilu dreves, poseku in spravilu lesa naj bo prisoten biolog, da preveri prisotnost izletnih lukenj ali dupel in v njih prisotnih saproksilnih vrst. Takšna debela oz. dele njih je treba deponirati na ustreznem območju izven fizičnega vpliva posega, s čimer bo omogočeno dokončanje razvoja predvidoma nekaj generacij ličink ogroženih vrst hroščev. V dokumentaciji se predvidi lokacija za deponiranega lesa z ličinkami;
- posek dreves naj se ne izvaja med 1. marcem in 1. avgustom zaradi gnezdenja ptic v krošnjah dreves in dupel;
- pri odkopavanju in končnem oblikovanju etaž naj se v smislu oblikovanja melišč pušča del materiala, ki bo dodatno prispevalo k pestrejši morfologiji pobočja ter živalskim vrstam omogočalo lažje prehajanje terena;
- zaradi preprečevanja negativnega vpliva osvetljevanja na varstveno pomembne vrste žuželk (in tudi prostoživeče vrste, npr. netopirje in ptice), naj dela v kamnolomu potekajo izključno v dnevnem času, zunanja osvetlitev območja (tudi začasna ali občasna) naj se ne izvaja;
- odvod meteorne vode z obstoječe asfaltirane ceste, t.i. javna pot JP 896751 Dobrina - Žusem - Volčja jama (tudi dostopne do kamnoloma) in odvod vode, s katero se s ceste morebiti odstranjuje nanose peska in blata iz kamnoloma, je treba na odseku, ki meji na zemljišče s pare. št. 1568/17, 1568/3 in 1568/1 k. o. 1154 Dobrina, urediti na način, da ne bo odtekala v strugo potokov v gozdu in onesnaževala vodo na navedenem zemljišču;
- raba prostora in izvajanje dejavnosti v kamnolomu se izvaja na način, da ne bo prišlo do onesnaževanja površinskih voda, zato naj se z ustrezno urejenim odvodnjavanjem kamnoloma prepreči erozijo razgaljenih zemljišč, meteorne vode se zbira v usedalniki in sejo nato očiščeno sedimentov kontrolirano odvaja v površinski vodotok ali razpršeno v okolico;
- preprečuje se širjenje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst. Ob morebitnem pojavljanju se jih na širšem območju posega redno odstranjuje do vzpostavitve naravne avtohtone vegetacije oz. odstranitve tujerodnih vrst.

Pogoji, ki jih je po mnenju ZRSVN potrebno vključiti v rudarski projekt za izvedbo tehnične in biološke sanacije ter rekultivacije prostora po končani eksploataciji, so naslednji:

- morfologija terena saniranega kamnoloma naj se čim bolj prilagodi reliefu sosednjega pobočja. Prehodi bočnih brežin v okoliški teren naj bodo mehki in postopni, brez novo izdelanih ovir v prostoru;
- za sanacijo kamnoloma se uporabi le zemljina, humus in ostala jalovina, ki je bila v postopku širitve kamnoloma odstranjena in ustrezno deponirana ter varovana na območju kamnoloma. V primeru, da bi bilo potrebno za ustrezno in uspešnejšo ozelenitev etažnih površin dodatno zemljino in humus pripeljati izven območja kamnoloma, naj bo le ta z območja zgrajenega iz karbonatnih kamnin (apnenec, dolomit). Pri tem je potrebno zagotoviti, da zemljina ni kontaminirana z invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami;
- na strmejših delih brežin se izdelajo poglobitve oz. žepi, katere se zapolni s humusom bogatim s semeni ali sadikami avtohtonih zelišč;
- ves sadilni in sejalni material mora biti lokalnega izvora. Uporabljati se sme le avtohtone vrste dreves, grmovja in semen za zeliščni sloj. Pri izboru drevesnih in grmovnih vrst je potrebno izhajati iz obstoječe vrstne pestrosti, ki je značilna za manj osončene lege v

okolici kamnoloma. Ker gre za habitatni tip bukov gozd, je potrebno na območju izvesti pogozditev s sadikami bukve;

- stene teras naj ne bodo gladke, ampak čim bolj podobne naravnim pečinam z razpokami, nišami in poličkami, kar bo omogočilo hitrejšo naselitev in razrast specifične flore ter zagotovilo ustrezen habitat za nekatere živalske vrste. Npr. za veliko uharico naj se ustvari vsaj dve gnezditveni niši, globoki do dveh metrov. Niše morajo biti pet do 20 m nad dnom kamnoloma. Izdela naj se natančna shema oz. skica in lokacija izdelave niš;
- na območju naj se izvajajo ukrepi za preprečitev razraščanja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst.

Glede na vrsto posegov v naravo in rabo prostora, ki se na obravnavanem območju širitve kamnoloma Žusem - pridobivalni prostor Žusem 3 načrtuje z rudarskim projektom, ZRSVN ocenjuje, da bi nameravani poseg lahko vplival na stanje območja NATURA 2000, vendar pa v kolikor bodo v projektno dokumentacijo vključeni zgoraj navedeni pogoji in bodo ob izvedbi nameravanega posega tudi upoštevani, ZRSVN ocenjuje, da bodo vplivi nameravanega posega na območje Natura 2000 nebitveni. Skladno z navedenim ZRSVN meni, da ob upoštevanju pogojev za izvedbo nameravanega posega v obsegu in na način, presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

ZRSVN mnenje zaključuje, da na podlagi navedenega, skladno s četrnim odstavkom 51.a člena ZVO-1, meni, da za nameravani poseg z vidika varstva narave ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

MZ v mnenju št. 354-157/2021-11 z dne 18. 3. 2022, s priloženim mnenjem št. 354-52/2022-2 (256) z dne 18. 3. 2022, ki ga je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: NIJZ), in s katerim MZ soglaša, navaja, da na podlagi podatkov o značilnostih posega, lokaciji posega v okolje in vrst in značilnosti možnih učinkov ocenjuje, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, pod pogojem, da se le - ta izvede v skladu z dokumentacijo, ki je bila priložena vlogi za izdelavo mnenja. V povezavi z navedenim NIJZ v mnenju nadalje pojasnjuje, da so rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na značilnosti posega v okolje, lokacijo posega v okolje in vrste in značilnosti možnih učinkov, povzročila izvedba obravnavanega posega in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, pokazali, da spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki, tveganje za okoljsko nesrečo, tveganje večjo nesrečo) v obliki in obsegu, kot je to opisano v predloženi dokumentaciji, verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje ljudi. NIJZ namreč pomembnejših tveganj za zdravje ljudi v zvezi značilnosti posega v okolje, z lokacijo nameravanega posega ter vrsto in značilnostmi možnih učinkov ni evidentiral. NIJZ je, kot pravno podlago za izdelavo mnenja, navedel drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ in 40/23 – ZČmIS-1), Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje in Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22). Poleg navedene pravne podlage je NIJZ smiselno upošteval tudi dokument Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2).

NIJZ mnenje zaključuje še s pojasnilom o izhodiščih, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi. Prvo navedeno izhodišče obsega pojasnilo, da odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode itd.) ter drugih nacionalnih predpisih s

področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki itd.). Naslednje navedeno izhodišče obsega pojasnilo, da v primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni NIJZ smiselno upošteva tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018. Sledi še izhodišče, ki obsega pojasnilo, da navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Vendar pa skladnost z mejnimi vrednostmi ne pomeni nujno, da ni zdravstvenih učinkov. Zdravje navedeno izhodišče obsega pojasnilo, da je NIJZ pri izdelavi mnenja upošteval tudi, da bodo izvajalci del in upravljalci nameravanega posega v času življenjske dobe nameravanega posega (gradnja, obratovanje in odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

ZVKDS v mnenju št. EG-9631/2009-26 - MR z dne 21. 3. 2022 navaja, da je po pregledu dokumentacije bilo ugotovljeno, da na območju nameravanega posega ni varovanih enot in območij kulturne dediščine, se pa pridobivalni prostor kamnoloma Žusem nahaja v neposredni bližini, v oddaljenosti ca. 100 m od stavbne dediščine Babna Gora - Razvaline gradu Žusem (EŠD: 15589), ki pa se nahaja v Občini Šmarje pri Jelšah, na zemljiščih v k.o. 1226 Babna Gora s parcelno št. 124. Po navedbi v mnenju, je zato ZVKDS izdal pooblaščenca koncesionarja, Krajevni skupnosti Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu, t.j. podjetju Geostern, projektiranje in inženiring do.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični, dopis št. EG-9631/2009-21 - MR, AP, DB z dne 10. 12. 2021, v katerem je, po podrobnem pregledu rudarskega projekta, predvsem poročila monitoringa seizmičnih učinkov (naknadno izvedenih za potrebe ocene vplivov ponovnega pridobivanja dolomita) in pregledu osnovne dostopne strokovne literature, podal naslednje smernice za varstvo stavbne dediščine:

- Participativno se pristopi (s soudeležbo vseh deležnikov, tj. s/z: Krajevno skupnostjo Loka pri Žusmu, kot lastnikom koncesije, podjetjem Trik kamenine d.o.o., kot izvajalcem rudarskih del, Občino Šmarje pri Jelšah, kot nosilcem prostorskih aktov ter ZVKDS) k celostnemu varovanju kulturne dediščine Razvaline gradu Žusem (EŠD:15589);
- Izdela se arhitekturni posnetek stanja razvalin gradu Žusem, ki bo ob morebitni dodatni porušitvi objekta služil kot dokumentarno varstvo stavbne substance razvalin gradu v zatečenem stanju in kot referenca za monitoring morebitnih poškodb. Arhitekturni posnetek stanja naj se izvede z zajemom ortofoto posnetkov, ki so georeferencirani in oblikovani v oblak točk oz. 3D model razvaline. Zajem podatkov se izvede v zimskem času, brez vegetacije. Končni izdelek naj vsebuje 3D posnetek, izdelan v tehniki fotogrametrije - t.i. oblak točk (v formatu E57 z RGB informacijo za vsako točko, medium ali high kvalitete, georeferenciran) ter arhitekturni posnetek stanja objekta s tlorisom, karakterističnimi preseki, fasadami ter detajli. Izvajalec arhitekturnega posnetka naj predloži vsaj 2 referenci s področja dokumentiranja kulturne dediščine na tovrstni način;
- ZVKDS še naprej izvaja ciklični monitoring stanja razvalin ter namesti po potrebi opazovalne plombe.
- ZVKDS pred pričetkom nove faze pridobivanja oz. pridobitvijo koncesije izvede detajlno fotografsko dokumentiranje razvaline gradu.
- Investitor / izvajalec rudarskih del naj zavaruje dostope do razvaline gradu, posebno med miniranjem, postavi naj primerne opozorilne table, zaradi nevarnosti padanja kamenja in odvrnitve nevarnosti za življenje in zdravje ljudi, za javno varnost ali za premoženje;
- Investitor / izvajalec rudarskih del naj uredi območje ob morebitni porušitvi razvaline, na način, da odstrani odpadlo kamenje, ki bi lahko predstavljalo nevarnost za ljudi in premoženje, kar izvede v sodelovanju z ZVKDS in uporabo manjše gradbene mehanizacije in na način, da ne posega v zemeljske plasti.

- Občina Šmarje pri Jelšah naj poišče možnosti za izvedbo nujnih investicijsko - vzdrževalnih del na objektu, v dogovoru z vsemi deležniki. Za predvidene posege ZVKDS izda potrebne kulturno varstvene akte.

Za vzhodno pridobivalno območje kamnoloma, ki se nahaja bližje razvalinam gradu Žusem, je bilo predlagano, da se, v kolikor to dopuščajo geološke in tehnične zmožnosti, izbere takšna metoda pridobivanja kamna, ki bo povzročila čim manjše negativne vplive na bližnjo enoto stavbe dediščine.

ZVKDS nadalje pojasnjuje, da je v letih 2019 in 2021 opravil ogled razvalin v sklopu državne javne službe ter pregledal tudi arhivske posnetke razvaline gradu. Ogled je pokazal, da so razvaline v slabem stanju, nekateri deli zidu so se že porušili, zaključki pa kažejo povečano poškodovanost. Stanje razvalin je v Poročilu o ogledu razvalin gradu Žusem (EŠD: 15589), Maribor 24. november 2021, avtorja M. Ježovnik, ZVKDS, OE Maribor (hrani arhiv ZVKDS, OE Celje), ocenjeno kot slabo. Iz arhivskih posnetkov je sicer razvidno, da se je stanje razvalin močno poslabšalo po zadnjih dveh večjih potresih v letu 2020, ne pa toliko ob aktivnem delovanju kamnoloma, kar potrjujejo seizmične meritve. ZVKDS ocenjuje, da do večjih negativnih vplivov na objektu stavbe dediščine med pridobivanjem tehničnega kamna z upoštevanjem meritev (Izmerjene vrednosti leta 2021 v oddaljenosti ca. 300 m, so bile PVS 2,23 mm/s (standard DIN za 3. razred vrste zgradb stavbe in stavbe pod spomeniško zaščito za frekvenco 28 Hz, uporabljeno leta 2021, dovoljujejo hitrosti nihanja met ONORM S 9020 pa za razred IV vrednost V_{max} 5 mm/s), verjetno ne bo prihajalo, vendar je ZVKDS vseeno, glede na zatečeno (slabše) stanje razvaline, saj je njena stavbna substanca razrahljana, podal smernice za varstvo stavbne dediščine, s katerimi je seznanil vse deležnike. Za potrebe opravljanja strokovnega nadzora nad posegi, tudi izven zaščitenih območjih dediščine, je potrebno ZVKDS. OE Celje po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si) posredovati okvirni terminski plan miniranja območja na vzhodnem delu kamnoloma Žusem, ki je bližje gradu Žusem, da bo lahko ZVKDS opravljal ciklični monitoring stanja razvalin in v primeru poslabšanja stanja izdal potrebne ukrepe varstva stavbne dediščine. ZVKDS mnenje zaključuje z navedbo, da zato za nameravani poseg izdaja pozitivno kulturno varstveno mnenje po 51.a členu ZVO-1.

ZGS v mnenju št. 3407-221/2021-7 z dne 25. 3. 2021 najprej navaja, da se nameravani poseg načrtuje znotraj obstoječega pridobivalnega prostora in da nameravani poseg ne predstavlja dodatnega poseganja na sosednje gozdne površine, niti posebej ne vpliva na gozd, zagotavljanje pogojev za funkcije gozdov in na gospodarjenje z gozdovi ter da vplivi ostajajo praktično enaki, kot so predvideni s prvotnim načrtom. Nadalje ZGS navaja, da je po končanih delih predvidena sanacija površine (zasaditev in oblikovanje gozdnega sestoja), pri čemer so ti postopki prav tako enaki, kot so bili že v prvotnem projektu in so ustrezno opredeljeni v projektni dokumentaciji. ZGS ocenjuje, da pri izvedbi nameravanega posega ne pričakuje posebnih novih vplivov na okolje. Vsi pričakovani vplivi nameravanega posega pa so bili že presojeni v prejšnjih načrtih in je za njih ZGS že podal omilitvene ukrepe, ki so vključeni tudi v projektno dokumentacijo nameravanega posega.

Vsled navedenega ZGS ocenjuje, da z vidika gozdarstva ni potrebno izvesti posebne presoje vplivov na okolje za nameravani poseg.

DRSV v mnenju št. 35019-10/2022-4 z dne 29. 3. 2022 najprej pojasnjuje, da je pri presoji vplivov na okolje potrebno upoštevati tudi 116. člen Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20 in 35/23 – odl. US; v nadaljevanju: ZV-1) glede izvajanja rudarskih del in ravnanja z vodnimi viri. Dalje DRSV pojasnjuje, da je območje pridobivalnega prostora Žusem 3 v občini Šentjur erozijsko in plazljivo ogroženo območje, in dodaja, da se s širitvijo oz. poglobitvijo kamnoloma predvideva posek gozda in sprememba konfiguracije terena, kar lahko privede do novih erozijskih žarišč, pobočnih procesov in spremembe hidrološkega režima vodotoka Dolgi potok ter povečanja poplaven nevarnosti in ogroženosti. Vsled navedenemu je v skladu z ZV-1 treba dokazati, da se s posegom

poplavna ogroženost ne bo povečevala ter predvideti konkretne omilitvene ukrepe z namenom preprečevanja erozije in pojavljanja plazov. Poleg tega pa je, z namenom preprečevanja erozije tal, treba pri presoji vplivov na okolje poleg, v rudarskem načrtu predvidenih ukrepov, ustrezno urediti oz. predvideti: odvodnjavanje in odvajanje tehnoloških odpadnih voda (zagotovitev ustrezno dimenzioniranega usedalnika/ov); takojšnja sanacijo morebitnih erozijskih žarišč na območju kamnoloma; ob morebitnih začasnih deponijah razsutega peščenega materiala v območju kamnoloma je potrebno sprotno izvajati proti erozijske ukrepe, da ne bi prihajalo do spiranja kamnitih frakcij na sosednje površine.

Po mnenju DRSV bo izvedba nameravanega posega verjetno pomembno vplivala na okolje s stališča urejanja voda, zato je potrebna izvedba presoje vplivov na okolje. V mnenju so podane usmeritve o vsebini, ki naj jo obsega poročilo o vplivih na okolje, tj. naj vsebuje tudi oceno vplivov predvidene gradnje (vključno z razširitvijo transportnih oz. vzdrževalnih poti) na erozijo, plazljivost, vodni režim in stanje voda na vplivnem območju ter izvedljive ukrepe v času gradnje in obratovanja za preprečevanje negativnih vplivov na navedene segmente, predvsem na stanje površinskih in podzemnih voda.

Zgoraj navedena mnenja je ministrstvo z dopisom št 35431-44/2021-2550-24 z dne 4. 4. 2023 posredovalo nosilki nameravanega posega ter jo pozvalo, da se skladno z 9. členom ZUP opredeli do njih. Nosilka nameravanega posega je na poziv odgovorila dne 16. 5. 2023 z naslednjimi dokumenti:

- Dopis z dne 12. 5. 2023 v zadevi št. 35431-44/2021-2550: Širitev kamnoloma znotraj obstoječega pridobivalnega prostora v globino (horizontalno in vertikalno) PP Žusem 3, Občina Šentjur – odgovor na poziv z dne 4. 4. 2023;
- Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje: Pridobivanje tehničnega kamna – dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, št. projekta RP-09/21-MČS, oktober 2021, GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični – dopolnjen december 2021, februar 2022, maj 2023;
- Projektni pogoji št. 35506-3280/2021-2 z dne 25. 11. 2021, izdani s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja Savinje, Mariborska c. 86, 3000 Celje;
- Hidrogeološko poročilo o vplivu odkopavanja v Kamnolomu Žusem na podtalnico, Arh. št. geol. por. Kamnolom Žusem VII/2022, julij 2022, Geološke storitve, Jaka Žibrat s.p., Sv. Lovrenc 49 e, 3312 Prebold;
- Vodno soglasje št. 35507-1823/2021-2 z dne 10. 2. 2021, izdano s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja Savinje, Mariborska c. 86, 3000 Celje in
- Sklep št. 35405-255/2017-4 z dne: 24. 10. 2017, izdan s strani Agencije Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1 b, 1000 Ljubljana.

Ministrstvo je po prejemu izjasnitve nosilke nameravanega posega dne 17. 5. 2023, v skladu s četrtnim odstavkom 51.a člena ZVO-1, ponovno zaprosilo za mnenje o tem, ali je za nameravani poseg potrebno izvesti presajo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje, in sicer:

- ZRSVN z dopisom št 35431-44/2021-2550-28 z dne 17. 5. 2023;
- DRSV z dopisom št 35431-44/2021-2550-29 z dne 17. 5. 2023;
- ZVKDS, ZGS in MZ z dopisom št 35431-44/2021-2550-30 z dne 17. 5. 2023.

Ministrstvo je po ponovnem zaprosilu prejelo dne 26. 5. 2023 mnenje DRSV št. 35019-25/2023-3 z dne 26. 5. 2023, dne 1. 6. 2023 mnenje MZ št. 354-157/2021-17 z dne 31. 5. 2023, s priloženim mnenjem NIJZ št. 354-52/2022-4 (256) z dne 31. 5. 2023, s katerim MZ soglaša, dne 5. 6. 2023 mnenje ZRSVN št. 3562-0374/2021-6 z dne 5. 6. 2023, dne 6. 6. 2023 mnenje ZVKDS št. EG-9631/2009-30 – MR z dne 6. 6. 2023 in dne 12. 6. 2023 mnenje ZGS št. 3407-221/2021 z dne 9. 6. 2023.

Iz mnenja DRSV št. 35019-25/2023-3 z dne 26. 5. 2023, ki ga je ministrstvo prejelo po dopolnjeni dokumentaciji nosilke nameravanega posega, izhaja, da DRSV po proučitvi posredovane

dopolnjene dokumentacije ugotavlja, da izvedba nameravanega posega verjetno ne bo pomembno vplivala na okolje s stališča urejanja voda, zato izvedba presoje vplivov na okolje ni potrebna.

Nadalje iz mnenja NIJZ št. 354-52/2022-4 (256) z dne 31. 5. 2023, ki ga je ministrstvo prejelo po dopolnjeni dokumentaciji nosilke nameravanega posega, izhaja, da NIJZ, na podlagi podatkov o značilnostih posega, lokaciji posega v okolje in vrst in značilnosti možnih učinkov, ocenjuje, da za nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi ni treba izvesti presoje vplivov na okolje, v kolikor se nameravani poseg izvede skladno s priloženo dokumentacijo k vlogi za izdelavo mnenja.

Iz ponovno pridobljenega mnenja ZRSVN št. 3562-0374/2021-6 z dne 5. 6. 2023, izdelanega na podlagi dopolnjene dokumentacije nosilke nameravanega posega, izhaja ugotovitev, da je nameravani poseg načrtovan izven območij naravnih vrednot ter ekološko pomembnih območij, in mnenje, da slednji ne bo vplival na ugodno stanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti ekološko pomembnih območij, ter zato z vidika pristojnosti ZRSVN presoje vplivov na okolje ni treba izvesti. Iz predmetnega mnenja nadalje izhaja, da po pregledu priloženega rudarskega projekta, ZRSVN ugotavlja, da so za zmanjšanje negativnih vplivov na varovano območje ustrezno upoštevani pogoji, ki so bili navedeni v prvotno predloženem strokovnem mnenju št. 3562-0374/2021-4 z dne 8. 3. 2022. ZRSVN zato ocenjuje, da izvedba nameravanega posega ne bo negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja in skladno z navedenim na podlagi 6. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, ZRSVN meni, da za načrtovani poseg presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

V povezavi z navajanjem podatkov o naravovarstvenem statusu območja, na katere se bo odrazil vpliv nameravanega posega, pa ZRSVN ugotavlja, da so v obravnavanem rudarskem projektu napačno in neustrezno navajani podatki, in zato predlaga, da se gradivo popravi in uskladi v tekstualnem delu, in sicer v: poglavju 3.2 Stanje prostora, odstavek e) Varstvo narave, kjer je, poleg že ustrezno prikazanega ekološko pomembnega območja Dolgi potok na Rudnici, potrebno grafično prikazati tudi posebno varstveno območje Natura 2000 Sotla s pritoki (Koda: SI3000303); v poglavju 18.1 Vplivno območje izven meje ureditvenega območja, je za segment NARAVA potrebno opredeliti ustrezno vplivno območje. Z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti varovanega območja Natura 2000 Sotla s pritoki je v tem poglavju skladno s Pravilnikom za območja mineralnih surovin opredeljeno območje neposrednega vpliva - 20 m in območje daljinskega vpliva - 500 m; v poglavju 18. 7 Ohranjanje narave je treba dodati navedbo naravovarstvenih statusov, tj. območje nameravanega posega meji na ekološko pomembno območje Dolgi potok na Rudnici (Ident. št. 16900) in sega v območje daljinskega vpliva posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000) Sotla s pritoki (Koda: SI3000303); v poglavju 18.14 Rekapitulacija vplivov, je za segment NARAVA, naveden možni pričakovani vpliv na ekološko pomembno območje Dolgi potok na Rudnici. Ker je za obravnavani poseg ugotovljeno, da sega območje načrtovanega posega in njegov daljinski vpliv v posebno varstveno območje (območje Natura 2000) Sotla s pritoki, je potrebno v segmentu dodati tudi ta naravovarstveni status in ustrezno navesti možne pričakovane vplive.

Po ponovnem pozivu ministrstva št. 35431-44/2021-2550-36 z dne 7. 6. 2023 je nosilka nameravanega posega, napačno in neustrezno navajane podatke o naravovarstvenem statusu območja, na katere se bo odrazil vpliv nameravanega posega, in na katere je opozoril ZRSVN v mnenju št. 3562-0374/2021-6 z dne 5. 6. 2023, v rudarskem projektu popravila in uskladila, ter dopolnjen Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje: Pridobivanje tehničnega kamna – dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, št. projekta RP-09/21-MČS, oktober 2021, GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični – dopolnjen junij 2023, ki mu je priložila spremni dopis v katerem je podala izjavo o strinjanju z ugotovitvami ZRSVN, dne 13. 6. 2023 in 14. 6. 2023 posredovala ministrstvu kot dokazilo. Ministrstvo je po pregledu

posredovanega dopolnjenega Rudarskega projekta ugotovilo, da so navedeni podatki ustrezno popravljeni in usklajeni.

Iz ponovno pridobljenega mnenja ZVKDS št. EG-9631/2009-30 - MR z dne 6. 6. 2023, izdelanega na podlagi dopolnjene dokumentacije nosilke nameravanega posega izhaja, da ZVKDS po pregledu dopolnjene dokumentacije ugotavlja, da je že prvotno izdano pozitivno kulturnovarstveno mnenje št. EG-9631/2009-26 - MR z dne 21. 3. 2022, izdano skladno z 51.a členom ZVO-1, o sprejemljivosti nameravanega posega, še vedno ustrezno. V njej so namreč korektno in natančno povzete kulturnovarstvene usmeritve za smernice za varstvo stavbne dediščine ter prav tako splošni varstveni režim za varstvo nepremične arheološke dediščine, kot so bile navedene v dopisu št. EG-9631/2009-21 – MR, AP, DB z dne 10. 12. 2021, ki je bil izdan pooblaščenku koncesionarja, Krajevni skupnosti Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu, t.j. podjetju Geostern, projektiranje in inženiring do.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični.

Iz ponovno pridobljenega mnenja ZGS št. 3407-221/2021-10 z dne 9. 6. 2023, izhaja, da mnenje glede celovite presoje s področja gozdarstva ostaja nespremenjeno, tudi po dopolnitvi projektne dokumentacije. ZGS v tem mnenju argumentira še svoje stališče, da ocenjuje, da iz vidika gozdarstva ni potrebno izvesti tudi posebne presoje vplivov na okolje za nameravani poseg.

Odločitev

Ministrstvo je na podlagi prejete dokumentacije in v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ugotovilo, da za nameravani poseg, glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive, ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ministrstvo je namreč ugotovilo:

1. Značilnosti posega v okolje:

- Velikost in zasnova celotnega posega: predmet nameravanega posega je izkoriščanje mineralne surovine - dolomita v predvidenem pridobivalnem prostoru Žusem 3. Velikost pridobivalnega prostora znaša ca. 8,09 ha, od tega se bo površinsko izkoriščalo dolomit na površini ca. 7,40 ha, preostalo območje je predvideno kot 5 metrski pas za izvedbo zavarovalnih ukrepov. Bilančne zaloge kamnoloma so ocenjene na 2.118.866 m³ v raščenem stanju. Povprečna ocenjena letna količina eksploatacije mineralne surovine v raščenem stanju znaša 90.000 m³ na leto. Na podlagi izračunanih zalog in predvidene povprečne letne proizvodnje se ocenjuje, da bi se rudarska pravica podelila za obdobje 27 let (24 let izkoriščanja ter 3 leta za izvedbo končne sanacije).
Zasnova nameravanega posega je razvidna iz predhodno navedenega opisa.
- Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi: nameravani poseg se bo izvedel na območju obstoječega kamnoloma Žusem. Agencija Republike Slovenije za okolje je izdala sklep v predhodnem postopku št. 35405-255/2017-4 z dne 24. 10. 2017 za širitev kamnoloma Žusem – Žusem 2, iz katerega izhaja, da za poseg ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Z nameravanim posegom, ki obsega isto površino, se bo pridobivanje širilo v globino (vertikalno in horizontalno).
- Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti: pri obratovanju nameravanega posega se bo izkoriščalo neobnovljiv naravni vir, in sicer mineralna surovina - tehnični kamen dolomit. Iz rudarskega projekta izhaja, da so bilančne zaloge mineralne surovine v predvidenem pridobivalnem prostoru Žusem 3 ocenjene na 2.118.866 m³ mineralne surovine v raščenem stanju. Letno naj bi se pridobivalo od 80.000 - 120.000 m³ mineralne surovine.

- Emisije onesnaževal ter druge motnje zdravja, počutja ali kakovosti življenja (npr. sevanja, vibracije, smrad, hrup, toplota, svetloba): glede na vrsto posega bodo vplivi na okolje prisotni le v času obratovanja oz. izkoriščanja mineralne surovine, in sicer bodo nastajali naslednji vplivi: emisije snovi v zrak, emisije toplogrednih plinov, hrup, vibracije, eksplozije, nastajanje odpadkov, vidna izpostavljenost, sprememba vegetacije, fizična sprememba / preoblikovanje površine.
- Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb: tveganja povzročitve večje nesreče so majhna.
- Tveganje za zdravje ljudi: zaradi uporabe eksplozivnih sredstev obstaja tveganja za zdravje ljudi, ki pa bo zaradi strokovne uporabe majhno.

2. Lokacija posega v okolje:

- Namenska in dejanska raba zemljišč: Območje nameravanega posega se ureja z Odlokom o strateškem prostorskem načrtu občine Šentjur (OdOPN-s; Uradni list RS, št. 114/13) in Odlokom o izvedbenem prostorskem načrtu občine Šentjur (Uradni list RS, št. 114/13, 48/18 in 58/19). Iz vpogleda v prostorski informacijski sistem občine Šentjur (iObčina, Kaliopa) je razvidno, da zemljišči, na katerih bo izveden nameravani poseg, sodita v enoto urejanja prostora (EUP) DO12, s podrobno namensko rabo: LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora in dejansko rabo: neplodna zemljišča (vir: GURS, Javni vpogled), pri čemer je po dejanskem stanju del območja obstoječi kamnolom, del pa gozdna zemljišča. Območje se zajeda v severno, z gozdom poraščeno pobočje grebena, jugovzhodno od Šentjurja. Z vzhodne, južne in zahodne strani je območje obdano z gozdovi. Nahaja se v bližini regionalne ceste Žusem - Gorica pri Slivnici. Ima cestno povezavo s cesto Šentjur–Kozje. Med kamnolomom in vasjo Drobinsko je javna pot JP 896751 Dobrina – Žusem – Volčja jama.
- Sorazmerne pogostosti, razpoložljivosti, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov (vključno s tlemi, vodo in biotsko raznovrstnostjo) na območju in njegovem podzemlju (zlasti vodovarstvenih območij pitne vode, varovanih kmetijskih zemljišč, najboljših gozdnih rastišč in območij mineralnih surovin v javnem interesu): območje nameravanega posega ne leži na vodovarstvenem območju, niti ne leži na območju varovanih kmetijskih zemljišč ali najboljših gozdnih rastiščna, tj. območjih varovalnih gozdov ali gozdnih rezervatov. Nameravani poseg zajema območje za izkoriščanje mineralne surovine – dolomita.
- Absorpcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se s posebno pozornostjo obravnavajo naslednja območja tj. vodna in priobalna zemljišča, zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih po predpisih, ki urejajo vode, zlasti mokrišča, obrežna območja, rečna ustja, obalna območja in morsko okolje; gorska in gozdna območja; območja, varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave; območja, na katerih je že ugotovljena čezmerna obremenitev okolja ali se predvideva, da je okolje čezmerno obremenjeno; gosto poseljena območja; krajine in območja zgodovinskega, kulturnega ali arheološkega pomena, zlasti območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine: nameravani poseg se ne nahaja na poplavnih območjih. Območje nameravanega posega z okolico spada v vodno telo podzemne vode: Spodnji del Savinje do Sotle (Šifra vodnega telesa: 1009) in v vodno telo površinske vode (površinsko prispevno območje) MPVT zadrževalnik Slivniško jezero (Šifra vodnega telesa: SI168VT3). Na zemljiščih, na katerih bo izveden nameravani poseg, ni vodotokov. V oddaljenosti ca. 550 m severno se nahaja vodotok Dolgi potok in nekaj manjših vodotokov brez imena. Območje nameravanega posega se nahaja na erozijsko ogroženem območju z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Na oddaljenosti ca. 110 m ravne črte od razširitve pridobivalnega prostora se nahaja registrirana kulturna dediščina Babna Gora - Razvaline gradu Žusem (EŠD 15589). Na širšem obravnavanem območju se nahajajo manjši zaselki in samotne kmetije, večjih poselitvenih območij v neposredni bližini nameravanega posega ni.

Območje nameravanega posega se nahaja izven območij, varovanih po predpisih s področja ohranjanja narave, izven ekološko pomembnih območij in izven območij biotske raznovrstnosti. Nameravani poseg leži v neposredni bližini ekološko pomembnega območja Dolgi potok pri Rudnici (ID 16900) in v območju daljinskega vpliva posebnega varstvenega območja Sotla s pritoki (SI3000303). Poleg tega se v oddaljenosti ca. 340 m južno od območja nameravanega posega nahaja območje pričakovanih geomorfoloških podzemskih naravnih vrednot (Zvrst: geomorfološka površinska, Lega po litološki karti (karbonati)) in v oddaljenosti ca. 380 m in več v jugovzhodni, severni in severozahodni smeri še naravna vrednota lokalnega pomena Tinski potok s pritoki (Ident.št: 6059). Najbližje območje Nature 2000 Dolgi potok na Rudnici (ID območja: SI3000008, Ime skupine: SAC) se nahaja v severni in severovzhodni smeri od območja nameravanega posega, v oddaljenosti ca. 200 m in več. Najbližja objekta sta od meje pridobivalnega prostora Žusem 3 oddaljena, na južni strani ca. 55 m oz. ca. 70 m od meje razstreljevanja, kjer se nahaja stanovanjski objekt na naslovu Dobrina 31, 3223 Loka pri Žusmu, in na vzhodni strani ca. 95 m oz. ca. 110 m od mesta pridobivanja, kjer se nahaja profana stavbna kulturna dediščina – razvaline gradu.

3. Vrsta in značilnosti možnih učinkov:

- Emisije snovi v zrak: na obravnavanem območju je kamnolom edini pomembnejši vir posrednih emisij snovi v zrak. Vir emisij sicer predstavlja tudi promet in individualna kurišča.

Pri izkoriščanju in sproti sanaciji bo zaradi obratovanja delovnih strojev in transportnih vozil prihajalo do emisij snovi v zrak, predvsem bo prihajalo do emisij prašnih delcev zaradi vrtanja, razstreljevanja, rezanja kamna, prerivanja, odrivanja in nakladanja materiala na etažah oz. platoju, transporta pridobljenega materiala. Prašenje med vrtanjem, razstreljevanjem in rezanjem kamna bo lokalno, omejeno na kamnolom. Prah se bo pojavljal tudi ob javni poti JP 896751, po kateri se bo odvažala mineralna surovina iz kamnoloma. Ker pa velik del emisij prašnih delcev predstavljajo večji in težji delci, ki se hitro usedajo, bo obremenitev zraka z delci PM₁₀ povišana predvsem znotraj območja kamnoloma. Emisije trdnih delcev so že zaradi naravne vlažnosti materiala zanemarljive. Prašenje bo izrazitejše v primeru dolgotrajnega sušnega in vetrovnega obdobja.

Za preprečevanje prašenja je načrtovan ukrep vlaženja oz. pršenja transportnih poti in naloženega materiala. V primeru prevoza finih frakcij na javnih poteh se bo material dodatno vlažil ali pokril, po potrebi se bo izvajalo pranje koles kamionov pri izhodu iz kamnoloma. Hitrost prometa s transportno mehanizacijo bo omejena na 5 km/h. Vsi stroji in transportna vozila bodo tehnično brezhibni in redno vzdrževani. Vse naprave, pri katerih nastaja prah, bodo imele ustrezne prašne lovilce, kar velja tudi za vrtalne garniture (razen pri vrtanju, če je prisotna voda), drobilce in sita. Odkrivka in jalovina bosta začasno skladiščeni na način, da se prepreči prašenje (uporaba prekrivanja, pregrad ali zatravitev). Vse ukrepe za preprečevanje prašenja je potrebno izvajati zlasti ob sušnih obdobjih in pojavih večjih vetrov. V času izvajanja rudarskih del se bodo izvajale meritve prašnih usedlin in skupnih lebdečih delcev in meritve emisij snovi v zrak iz separacije. Vsebnosti emisij (prašnih delcev in drugih emisij v zraku) morajo biti pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi.

Glede na majhno število naprav (1 drobilec, 1 sejalnica, 2 bagra, 1 nakladač, 1 agregat), obseg transporta materiala (ca. 64 voženj v in iz kamnoloma), obratovalni čas (ob delavnikih od ponedeljka do petka od 6. do 18. ure, ob sobotah od 6. – 13. in predvidoma le 10 mesecev v letu), lego in relief kamnoloma, bodo po oceni ministrstva emisije snovi v zrak majhne.

Na podlagi navedenega ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega na emisije snovi v zrak kot manj pomemben.

- Emisije toplogrednih plinov: emisije toplogrednih plinov med obratovanjem nameravanega posega bodo nastajale le kot posledica obratovanja delovnih strojev in transportnih vozil, zato ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega na emisije toplogrednih plinov manj pomemben.
- Emisije snovi v vode in tla: na območju kamnoloma in njegovi bližnji okolici ni prisotnih vodovarstvenih območij virov pitne vode, najbližje vodovarstveno območje je oddaljeno ca. 850 m jugovzhodno. Na območju kamnoloma ni stalnih površinskih vod. V bližini, ca. 550 m severno od območja nameravanega posega, se nahaja vodotok Dolgi potok in več manjših vodotokov. Kamnino gradi večinoma razpokan dolomit. V hidrogeološkem pogledu je mogoče obravnavati večino karbonatnih kamnin, kot vsaj srednje prepusten oz. dobro prepusten material, z razpoklinsko poroznostjo, kjer je odtekanje padavinske in podzemne vode hitro in učinkovito. Preperinski pokrov nad dolomitom delno vodo zadrži, delno pa ji omogoča hitrejši površinski odtok. Na obravnavani lokaciji na stiku med preperino in primarnimi karbonatnimi kamninami prihaja do pretakanja padavinske vode, vendar je precejanje odvisno od količine le - te, debeline ter piezometričnega nivoja podzemne vode. Po navedbi v rudarskem projektu na strani 49 (vir: Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje: Pridobivanje tehničnega kamna – dolomita v kamnolomu Žusem 3 v občini Šentjur, št. projekta RP-09/21-MČS, oktober 2021, GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični – dopolnjen junij 2023; v nadaljevanju: rudarski projekt) pri kartiranju v obstoječih brežinah ni bilo opaženo znakov pojavljanja in izcejanja vode.

Kamnolom ni priključen na komunalne naprave. Obstoječe odvodnjavanje kopa se nanaša predvsem na odvod padavinskih voda.

Padavinske odpadne vode v kamnolomu ponikajo, viški se v primeru večjih padavin iztekajo po pobočju do osnovnega platoja, ki je oblikovan tako, da se vode ne zadržijo na platoju, ampak hitro poniknejo v tla. Ob večjih padavinah se bo odvečna voda zbirala v akumulacijskih bazenih, od koder bo počasi ponikala v podtalje. Te začasne bazene je treba redno čistiti, še posebno pa po vsakem večjem dežju oz. zamuljenju. Pred napredovanjem oz. pred odstranjevanjem odkrivke bo poskrbljeno za preusmerjanje in razprševanje morebitnih vod iz zaledja že pred vstopom v kamnolom. Voda z utrjenih povoznih površin in platoja separacije se preko standardiziranega lovilnika olj prav tako vodi v ponikanje. Padavinske vode z drugih utrjenih površin, zelenih površin in streh se bo, ker ni možna priključitev na javni kanalizacijski sistem, ponikala. Ponikovalnice morajo biti locirane izven vpliva voznih in manipulativnih površin. Za potrebe delavcev bodo v kamnolomu nameščene kemične sanitarije.

Potencialno nevarne snovi za onesnaževanje voda in tal so tekoči naftni derivati, ki se uporabljajo pri delovnih strojih in transportnih vozilih ter morebitno nelegalno odloženi odpadki, ki bi lahko z izcejanjem onesnaževali padavinsko vodo. Potencialno onesnaženje voda in tal je lahko tudi posledica uporabe gospodarskega razstreliva, ki se uporablja pri miniranju matične kamnine. Možnost razlitja olj in naftnih derivatov se bo zmanjšala z ustrezno organizacijo del, uporabo ustrezno vzdrževanih delovnih strojev in tovornih vozil in z vnaprej pripravljenimi ukrepi za ukrepanje v primeru morebitnih razlitij (npr. opremljenost za absorpcijskimi sredstvi). Prostori in mesta, kjer se bodo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki (kot npr. plato za pranje gum, za vzdrževanje strojne opreme, površine z zabojniki za nevarne odpadke itd.) morajo biti urejeni kot lovilna skleda, nepropustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajame vso morebitno razlito ali razsuto količino snovi. Transportna vozila bodo v času mirovanja parkirana na urejenih in utrjenih parkiriščih znotraj območja pridobivalnega prostora in podložena s kadmi ali folijami za preprečevanje morebitnega izliva v tla. Ukrepi za preprečitev nelegalnega odlaganja odpadkov, ki bi lahko z izcejanjem onesnaževali padavinsko vodo in posredno tla ter vode, zajema postavitve ustreznih opozorilnih tabel, zapornic, ograj.

Nosilka nameravanega posega je za predmetni poseg pridobila s strani DRSV vodno soglasje št. 35507-1823/2021-2 z dne 10.2.2021. Prav tako je tudi ministrstvo v tem upravnem postopku pridobilo s strani DRSV mnenje št. 35019-25/2023 – 3 z dne 26. 5. 2023.

Po proučitvi zahteve in vseh dopolnitev ter pridobljenega mnenja DRSV ter na podlagi dejstva, da na lokaciji in v okolici lokacije kamnoloma ni vodovarstvenih območij virov pitne vode ter da se z nameravanim posegom načrtuje širitev obstoječega kamnoloma v globino do k. 450 m, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv emisije v tla in vode zaradi izvedbe nameravanega posega manj pomemben.

- Vpliv na erozijo: nameravani poseg se nahaja na erozijsko ogroženem območju, kjer veljajo običajni zaščitni ukrepi.

Po navedbi v rudarskem projektu na strani 49 pri kartiranju širšega območja rudarskega prostora ni bilo opaženih znakov plazenja in nestabilnosti. Obstoječe vertikale in subvertikalne brežine so generalno stabilne, iz njih ni opaznih izpadov večjih blokov kamnine, vidno pa je krušenje in izpadanje manjši kosov, predvsem zaradi preperevanja. Zaradi razpokanosti brežine in preperelosti kamnine z različnimi geomehanskimi lastnostmi so možni izpadi posameznih kosov kamnine iz razpok brežin kamnoloma in posledično porušitev brežine. V času izvajanja rudarskih del in pred izvajanjem sprotne sanacije oz. v času sanacije bo prihajalo do občasnega zmanjšanja stabilnosti oz. do občasnega lokalnega pojava erozije ali zdrsa. Z izvedbo odkopavanja brežin kamnoloma se lahko pojavijo geološki sloji s slabšimi geomehanskimi karakteristikami in nove kritične ploskve nestabilnosti, ob katerih je, ob zmanjšanih trdnostnih parametrih brežine, možna porušitev brežine ali izpadanje posameznih kosov iz brežine. Zaradi izvajanja teras bo prihajalo tudi do spremembe reliefa. Ker bo pri odpiranju kamnoloma odstranjena vegetacija, bo območje podvrženo eroziji.

Nosilka nameravanega posega z rudarskim projektom načrtuje odkopavanje kot tudi odvod padavinskih vod z upoštevanjem možnosti nastanka erozije, zmanjšanja stabilnosti zaradi geoloških razmer, tektonike itd. na način, da ne bo ogrožena stabilnost zemljišča in bo s tem preprečena erozija in plazljivost terena ter odnašanje zemljine, kot sledi. V primeru opažene nevarnosti za možnost izpada večjega bloka kamnine takšni kosi kamnine odstraniti oz. se mora ustrezno zmanjšati naklon brežin, po potrebi se lahko zmanjša tudi njena višina. Iz rudarskega projekta izhaja, da za zagotavljanje stabilnosti brežin nagib delovne in končne posamezne brežine kopa ne sme biti večji od 70°. Po izvedbi etaž je potreben geološko - geotehnični pregled in sprotna spremljava brežin. Pred začetkom del v kamnolomu je potreben pregled pobočij nad delovnimi mesti ter na pridobivalnih površinah. Obtrkavanje oz. čiščenje pobočij etaž mora biti izvedeno povsod tam, kjer to narekujejo varnostni razlogi. Za preprečevanje erozije, ki lahko nastane s posekom drevja, bo urejeno odvodnjavanje padavinskih voda z območja novih dostopnih poti. Za preprečevanje erozije in plazenja bo urejeno odvodnjavanje in odvajanje padavinskih voda z zagotovitvijo ustreznega delovanja zbiralnika in ponikov, izvajala se bo sprotna sanacija območja ter takojšnja sanacija morebitnih erozijskih žarišč na območju kamnoloma. Odvodnjavanje je načrtovano in projektirano tako, da se padavinske vode že pred vstopom v območje aktivnega izkoriščanja odvajajo na način, da se prepreči njihovo direktno koncentrirano napajanje kamnoloma. Ob zaledju se preko odvodnjevalnega jarka po potrebi vodijo na nižje dele, kjer se razpršeno odvaja v poraščen del ali proti osnovnemu platoju. V primeru izjemnih padavin se morebitni višek padavinske vode odvodnjava na osnovni plato, kjer se vodi v suhe zbiralnike in zbiralni bazen vode za potrebe škropljenja v času povečane možnosti prašenja. Padavinske vode, ki padejo na območje kamnoloma, je treba po čim krajši poti speljati izven erozijsko ogroženega območja na način, da niso ogrožena sosednja zemljišča. V primeru, da se pokaže potreba, se uredi odvodnjavanje po posameznih etažah, voda pa se preko brežin razpršeno odvaja po celotni površini osnovnega platoja. Humus s področja kamnoloma

je treba odstraniti in ga deponirati v območju, ki je namenjeno za njegovo deponiranje (npr. ob dovozni cesti v kamnolom oz. kjer se pokažeta možnost in potreba). V primeru, da je možno in se kaže potreba po njegovi hitri uporabi, se lahko skladišči tudi na obrobju etaž. Odkopno jalovino je potrebno skladiščiti ločeno od humusa. Skladiščena morata biti tako, da se prepreči erozija. Oboje, jalovina in humus, se uporabljata pri ureditvi brežin in sanaciji. Sočasno z urejanjem predvidenih končnih naklonov brežin in širin etaž je potrebno izvajati sprotno rekultivacijo. Tudi vse ostale deponije morajo biti urejene tako, da se ne pojavlja erozija in ni oviran odtok zalednih vod. Po zaključku del se bo odstranilo vse provizorije in ostanke začasnih skladišč. Sočasno z urejanjem končnih naklonov brežin in širin etaž se bo izvajala sprotna rekultivacija. Končna površina bo ustrezno utrjena in proti erozijsko zaščitena tudi z ozelenitvijo.

Iz rudarskega projekta na strani 63 nadalje izhaja, da je bilo na podlagi stabilnostnih analiz, ki so bile izvedene po različnih metodah, ugotovljeno, da so parametri brežin končnega projektiranega stanja kamnoloma Žusem ustrezni. S stabilnostno analizo je bilo potrjena varna razdalja delovnega stroja do zgornjega roba delovne brežine, njegova največja masa. V kolikor bi se tekom pridobivanja in izdelave etaž ugotovilo, da ima hribina slabše geomehanske lastnosti od uporabljenih v teh stabilnostnih analizah, da je kamnina mestoma močnejše tektonsko poškodovana ali pa ima večje jalovinske vložke s slabšimi geomehanskimi karakteristikami, potem se mora izvesti dodatne geomehanske preiskave, ugotoviti nove karakteristike materialov, ugotoviti nove kritične strukturne šibkosti (diskontinuitete) v hribini in njihovo lego v prostoru ter nato na podlagi novih parametrov ponovno preveriti stabilnost kritičnih brežin ter po potrebi ustrezno zmanjšati naklone in višine posameznih brežin. Ministrstvo je v tem upravnem postopku pridobilo s strani DRSV mnenje št. 35019-25/2023 – 3 z dne 26. 5. 2023, v katerem DRSV ugotavlja, da nameravani poseg ne bo verjetno pomembno vplival na okolje s stališča urejanja voda in zato izvedba presoje vplivov na okolje ni potrebna.

Na podlagi vsega navedenega ministrstvo tovrstni vpliv ocenjuje kot manj pomemben.

- Ravnanje z odpadki: v času obratovanja nameravanega posega bodo nastajali rudarski odpadki iz skupine 2, nevarni odpadki iz skupine 15 in komunalni odpadki iz skupine 20. Pri izkoriščanju in obdelavi bosta pridobljeni odkrivka in jalovina.

Iz rudarskega projekta na strani 149 izhaja načrtovani način ravnanja z nastalimi odpadki, kot sledi. Po navedbi v rudarskem projektu, se bodo odpadki zbirali ločeno po vrsti odpadka v individualnih zabojnikih. Prostor, kjer se bodo odpadki skladiščili bo ustrezno urejen, npr. utrjen, pokrit in brez odtokov v tla. Razstrelivo se ne bo shranjevalo v kamnolomu, ampak bo zunanji izvajalec, ki bo izvajal miniranje, po zaključenem razstreljevanju odpeljal tudi morebiten višek razstreliva, ostanke, odpadke. Za servisiranje vozil in delovne mehanizacije bo skrbel pooblaščen serviser, ki bo vso potrebno opremo in material pripeljal, vse nastale odpadke pa odpeljal. Odvoz komunalnih odpadkov bo zagotavljal izvajalec javne službe, rudarski in drugi odpadki iz dejavnosti bodo predani pooblaščenim osebam za tovrstne odpadke. Pri ravnanju z odpadki je potrebno ravnati v skladu z določili Uredbe o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (Uradni list RS, št. 43/08, 30/11, 64/21 in 44/22 – ZVO-2) ter Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22).

Glede na navedeno ministrstvo ocenjuje, da bo tovrstni vpliv nameravanega posega na okolje manj pomemben.

- Emisije hrupa: glede na določila Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2) območje nameravanega posega spada v IV. stopnjo varstva pred hrupom, kar pomeni, da je na takem območju dopusten poseg v prostor, ki je lahko bolj moteč zaradi povzročanja hrupa. Glede na Odlok o izvedbenem prostorskem načrtu Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 114/13, 48/18 in 58/19) se najbližji stanovanjski objekt na naslovu Dobrina 31, 3223 Loka pri Žusmu nahaja v III. območju varstva pred hrupom.

Pri obratovanju kamnoloma bodo emisije hrupa nastajale pri vrtanju, odkopavanju, nakladanju, prevozi in pri predelavi.

Bližnja okolica je redko poseljena ter obdana z gozdom. Najbližji objekt z varovanimi prostori na naslovu Dobrina 31, 3223 Loka pri Žusmu je od meje pridobivalnega prostora oddaljen najmanj 70 m in se nahaja na drugi strani pobočja, ločen z naravno bariero (gozd). Preostale stavbe s hišnimi številkami so zahodno do jugozahodno od kamnoloma v večji oddaljenosti. Kamnolom bo obratoval predvidoma 10 mesecev v dnevnem času. Iz rudarskega projekta izhaja, da se najbolj hrupna dela (miniranje itd.) ne bodo izvajala v zgodnjih jutranjih urah (do 8. ure), da bodo vsi stroji in oprema ustrezno tehnično opremljeni za zmanjševanje hrupa ter redno vzdrževani in nadzorovani ter, da bo pri nakladanju tovarnjaka z nakladačem zagotovljeno, da ne bo prihajalo do udarcev ob rob tovarnjaka. Poleg tega je z rudarskim projektom načrtovana omejitev hitrosti v kamnolomu na 5 km/h. V času izvajanja rudarskih del se bodo izvajale meritve hrupa v naravnem in življenjskem okolju, občasno pri najbližjih objektih, ter po potrebi morebitni zaščitni ukrepi.

Nosilka nameravanega posega je k zahtevi priložila Poročilo o ocenjevanju hrupa v okolju št. EK2021-2100386/1, ki ga je v novembru 2021 izdelalo pooblaščenno podjetje KOVA d.o.o., Družba za izvajanje kompletnega varstva pri delu, Opekarniška cesta 15d, 3000 Celje, v okviru obratovalnega monitoringa hrupa. Iz poročila izhaja, da se izbrano merilno mesto 1 nahaja 250 m južno od virov hrupa proti stavbi z varovanimi prostori na naslovu Dobrina 31, 3223 Loka pri Žusmu, na višini 1,5 m (postavitev mikrofona), z upoštevanjem, da je povprečna višina hrupa 3 m, v času meritev pa so viri hrupa (drobilec Rubble master 100, bager Liebherr, nakladač Volvo 180 H, nakladač Volvo 180 F, bager Volvo 380, vrtalna garnitura in transport) obratovali maksimalno. Rezultati meritev hrupa v okolju so pokazali, da izmerjena vrednost kazalca dnevnega hrupa na merilnem mestu 1 ne prekoračuje mejno vrednost kazalca dnevnega hrupa za III. območja, ki znaša 58 dBA, poleg tega tudi izmerjena vrednost kombiniranega kazalca hrupa na merilnem mestu 1 ne prekoračuje mejno vrednost kombiniranega kazalca hrupa za III. območje, ki znaša 58 dBA.

Glede na navedeno, zlasti upoštevajoč lokacijo kamnoloma oz. ugodno reliefno umeščenost (izven območij poselitve, okolica kamnoloma je porasla z gozdovi, ki predstavlja naravno bariero oz. zaščito proti vsem stranem, kjer se pojavljajo objekti in ugodna reliefna umeščenost) ministrstvo vpliv nameravanega posega na okolje z vidika hrupa ocenjuje kot manj pomemben.

Vibracije in eksplozije: zaradi načrtovane širitve kamnoloma bodo nastajale vibracije kot posledica pikanja in miniranja, obratovanja separacije in odvoza materiala iz kamnoloma s tovarnimi vozili. Predelava materiala bo potekala v mobilni napravi, ki bo postavljena na osnovnem platoju. Miniranje bo potekalo skladno z ustreznim rudarskim projektom miniranja, ki ga bo pripravil izvajalec, ob upoštevanju priporočenih detonacijskih polnitvev. Razstreljevalna dela bodo potekala tako, da se bo čelo razstreljevanja v najbližjem delu in poglobljanju obrnilo stran od objektov. Okoliške prebivalce se bo sproti obveščalo o času predvidenega miniranja, pri čemer bo uporabljena tehnologija pridobivanja mineralne surovine, s katero bodo učinki miniranja (razmet, tresljaji in zračni udar) na okolico v okviru kriterijev, ki so določeni s tujimi standardi (DIN 4150 / nemški standard, ÖNORM S 9020 / avstrijski standard, SN 640 se bo ustrezno usmerjala odkopna fronta, da bodo ostale naravne zapreke (gozd) za širjenje udarnega vala proti objektom. Razlet hribine (varovanje ceste na severu) se bo preprečevalo s povečanimi čepi in povečano izbojnico, po potrebi tudi z umetnimi ovirami. Po potrebi se prilagajajo polnitve minskih polj in minska polja glede na rezultate seizmičnih meritev. Zaradi upoštevanja 5 metrskega varovalnega pasu in tega, da je etaža na k. 633 že zaključena, bo najbližji objekt od mesta miniranja oddaljen več kot 70

m. Dostopne poti ne potekajo v bližini naselij ali stanovanjskih objektov. V času izvajanja rudarskih del se bodo izvajale meritve vibracij, ki so posledice miniranja.

Nosilka nameravanega posega je k zahtevi priložila Poročilo monitoringa seizmičnih učinkov pri miniranju v kamnolomu Žusem, dne 1. 12. 2021, ki ga je izdelal POTOČNIK, vrtanje, miniranje, ognjemet, pirotehnika, Ivan Potočnik s.p., Zavrh pri Galiciji 7C. 3310 Žalec. Iz citiranega poročila izhaja, da so bile meritve seizmičnih učinkov pri miniranju opravljene na lokaciji grad Žusem in, da niso bile presežene norme po najstrožjem standardu DIN 4150.

Upoštevajoč vse navedeno, zlasti lokacijo nameravanega posega (zaprtost proti območjem poselitvam, okolica območja je porasla z gozdom, in zato predstavlja naravno bariero oz. zaščito pred hrupom iz vseh strani, kjer se pojavljajo objekti in ugodna reliefna umeščenost) in značilnosti možnih učinkov (ogroženo območje le v radiju 100 m od minskega polja) in pričakovanega trajanja (2 do 3 razstreljevanj na mesec) ministrstvo ocenjuje vpliv vibracij na okolje kot manj pomemben.

- Vidna izpostavljenost, fizična sprememba/preoblikovanje površine: nameravani poseg se bo izvedel na območju obstoječega kamnoloma, ki je že odprt, zato se vidna podoba krajine ne bo bistveno spremenila, se bo pa z izvedbo nameravanega posega še nekoliko preoblikovalo površje, saj se bo izkoriščanje nadaljevalo v globino. Z napredovanjem kamnoloma se bo odstranila gozdna vegetacija tudi na preostalem delu kamnoloma (vzhodni in zahodni del). Nameravani poseg bo imel negativni vpliv na krajino zaradi spremenjene dejanske rabe prostora, zaradi odstranitve gozda in površinskega pokrova se bodo spremenile vidne značilnosti prostora, zaradi izkoriščanja tehničnega kamna se bo spremenila reliefna struktura, obenem pa bo prihajalo do novih, drugačnih oblik v prostoru. Predmetno območje ni vidno izpostavljeno, saj je površje na območju kamnoloma in njegovi širši okolici razgibano ter poraščeno z gozdom, poleg tega je usmerjeno proti severu, kar zelo omili vidno izpostavljenost kamnoloma. Območje nameravanega posega je in bo vidno samo na določenih mestih (npr. vrhovi). Prav tako kamnolom ni vidno izpostavljen zaradi oddaljenosti od območij, kjer se ljudje pogosteje zadržujejo. Z odkopom se bo relief na območju kamnoloma trajno spremenil, prihajalo bo do spremenjenega naklona terena in oblikovanosti reliefa. Vpliv na vidno izpostavljenost v okolju bo prisoten predvsem v času odpiranja in obratovanja kamnoloma, vendar bo le - ta s postopnim razvojem etaž in etažnih ravnin ter ob sproti tehnični sanaciji posameznih delov kamnoloma in izvajanjem rekultivacije območja omiljen. Smer odpiranja, sprotne sanacije in dinamika razvoja kamnoloma so načrtovani tako, da bo vidnost v krajini čim manjša in bo zajemala čim ožji pas naravnega okolja. Po zasaditvi bo viden terasast relief, ki pa se bo z zaraščanjem zmanjševal. Ko bo zaključena končna sanacija kamnoloma, se bo vpliv kamnoloma na vidno okolje povsem zmanjšal.

Na podlagi zgoraj navedenega ministrstvo vpliv nameravanega posega na vidno izpostavljenost in fizično preoblikovanje površine ocenjuje kot manj pomemben.

- Sprememba vegetacije: nameravani poseg se nahaja izven varovalnih kmetijskih zemljišč (vir: GURS) in izven območij najboljših gozdnih rastišč, ti. se ne nahaja na območjih gozdnih rezervatov ali varovanih gozdov, najbližji varovalni gozd (št. 09015) je oddaljen ca. 650 m jugovzhodno od območja nameravanega posega (vir: Atlas okolja) v obstoječem stanju je še neodkrit del območja kamnoloma poraščen z gozdom, na ostalih površinah je krovna plast z vegetacijo že odstranjena. V okviru nameravanega posega je načrtovana postopna začasna popolna odstranitev grmovja in drevja skupaj s podlago za potrebe odkrivanja in odpiranja zalog mineralne surovine (od spodaj navzgor). Degradirane površine bodo sproti sanirane, prekrte z odkrivo in humusom ter rekultivirane, da bo čim prej zagotovljena dolgoročna vzpostavitev biološke pestrosti ter ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij gozda. Sprotna biološka sanacija bo potekala od zgoraj navzdol, z nasipavanjem zemlje in saditvijo avtohtonih vrst drevja in grmovnic, ki potrebujejo nekaj let za razrast. Po zaključku izkoriščanja se bo na delih površine, ki

še ni sanirana, izvedla končna sanacija in nato rekultivacija na enak način, kot se izvaja sprotne sanacije. Iz rudarskega projekta izhaja, da bo zasaditev potekala skladno z zasaditvenim načrtom, razpored in obseg posamezne faze sanacije pa bo določen z letnim načrtom. Glede na to, da bodo sprotne in končne sanacije ter rekultivacija potekali več let, je potrebno redno spremljanje rezultatov in izvajanje rednih in občasnih vzdrževalnih del.

Iz pridobljenega mnenja ZGS št. 3407-221/2021-7 z dne 25. 3. 2021 in št. 3407-221/2021-10 z dne 9. 6. 2023 izhaja, da je ZGS za prejšnje načrte že presojal vplive na okolje in zanje podal omilitvene ukrepe, ki so po ugotovitvah ZGS tudi vključeni v predmetni predloženi dokumentaciji, novih vplivov zaradi obratovanja nameravanega posega pa ZGS ne pričakuje in zato ocenjuje, da z vidika gozdarstva ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje.

Glede na navedeno ministrstvo ocenjuje vpliv na spremembo vegetacije kot manj pomemben.

- Vplivi na kulturno dediščino: na območju nameravanega posega ni varovanih enot in območij kulturne dediščine, se pa v oddaljenosti ca. 100 m od območja nameravanega posega nahaja stavbna dediščina Babna Gora – Razvaline gradu Žusem (EŠD 15589). Ministrstvo je v tem predhodnem postopku pridobilo mnenje ZVKDS št. EG-9631/2009-30 – MR z dne 6. 6. 2023 in predhodno še mnenje št. EG-9631/2009-26 – MR z dne 21. 3. 2022. Po proučitvi obeh mnenj in zahteve z vsemi dopolnitvami, je ministrstvo ugotovilo, da je navedena razvalina v (slabšem) zatečenem obstoječem stanju. Nosilka nameravanega posega je med drugim zahtevo dopolnila s Poročilom o monitoringu seizmičnih učinkov pri miniranju v kamnolomu Žusem, dne 1. 12. 2021, ki ga je izdelal IVAN POTOČNIK s.p., Zavrh pri Galiciji 7C, 3310 Žalec (v nadaljevanju: Poročilo o seizmičnih meritvah). Iz Poročila o seizmičnih meritvah je razvidno, da je bila meritev seizmičnih učinkov pri miniranju v kamnolomu opravljena na vplivnem območju kamnoloma, in sicer z napravo za merjenje seizmičnih valov in tresljajev Minimate na lokaciji grad Žusem. Iz opravljene kontrolne seizmične meritve dne 1. 12. 2021 (seizmograf MM), ki je posledica izvajanja minerskih del v kamnolomu, je razvidno, da znaša PVS 2,23 mm/s in, da niso bile presežene norme po najstrožjem standardu DIN 4150. Ministrstvo, tudi na podlagi mnenja ZVKDS, ocenjuje, da glede na zatečeno (slabše) stanje razvaline, med pridobivanjem tehničnega kamna, upošteva meritve, ki so podrobneje opisane v tem sklepu tudi na strani 11, v razdelku Pridobljena mnenja, ne bo prihajalo do večjih negativnih vplivov na tem objektu.

Glede na navedeno in ob upoštevanju pogojev ZVKDS (participativen pristop, predhodna izdelava arhitekturnega posnetka, izvajanje cikličnega monitoringa, predhodna izvedba podrobnega fotografskega dokumentiranja razvaline, zavarovanje dostopov, postavitve opozorilnih tabel, ureditev območja in iskanje možnosti za izvedbo nujnih investicijsko - vzdrževalnih del na objektu), ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv nameravanega posega na varovane enote in območja kulturne dediščine manj pomemben.

- Vplivi na varovana območja narave: nameravani poseg leži v neposredni bližini ekološko pomembnega območja Dolgi potok pri Rudnici (ID 16900) in v območju daljinskega vpliva posebnega varstvenega območja Natura 2000 Sotla s pritoki (ID 3000303). Ker območje pridobivalnega prostora Žusem 3 v celoti obsega območje obstoječega kamnoloma in se z nameravanim posegom le nadaljuje eksploatacija tehničnega kamna, se vplivi na varovana območja narave ne bodo bistveno spremenili. Po končani sanaciji se bodo negativni vplivi kamnoloma v veliki meri še zmanjšali, saj obnova vegetacije dolgoročno pomeni pozitiven vpliv na obseg habitatov. Ministrstvo, tudi na podlagi proučitve pridobljenih mnenj ZRSVN št. 3562-0374/2021-4 z dne 8. 3. 2022 in št. 3562-0374/2021-6 z dne 5. 6. 2023 ugotovilo, da za nameravani poseg presoje vplivov na okolje ni potrebno izvesti, saj so za zmanjšanje negativnih vplivov na navedeno varovano območje ustrezno upoštevani vsi pogoji, ki jih je ZRSVN določil v njegovem strokovnem mnenju

št. 3562-0374/2021-4 z dne 8. 3. 2022 ter so v tem sklepu naštetih na straneh 7, 8 in 9. Posledično ministrstvo ugotavlja, da izvedba nameravanega posega ne bo negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja. V povezavi z vplivi nameravanega posega na navedeno območje naravnih vrednot in ekološko pomembno območje, pa ministrstvo, glede na ugotovljeno dejstvo, da je poseg načrtovan izven navedenih območij in zato le-ta ne bo vplival na ugodno stanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti ekološko pomembnega območja, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

Ministrstvo tako, po pregledu zahteve in k njej priložene dokumentacije ter po pregledu pridobljenih mnenj ZRSVN, ocenjuje vpliv nameravanega posega z vidika varstva narave se na podlagi navedenega kot manj pomemben.

- Sprememba rabe tal: območje nameravanega posega spada med območja s podrobnejšo namensko rabo LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora in dejansko rabo neplodna zemljišča in kar se z nameravanim posegom ne bo spremenilo.
- Sevanje svetlobe v okolico: kamnolom bo obratoval samo v dnevnem času in tako ne bo emisij svetlobe v okolico, vpliva ne bo.
- Vplivi na prebivalstvo in zdravje ljudi: zaradi obratovanja nameravanega posega obstaja možnost tveganja za zdravje ljudi zaradi eksplozij in vibracij pri razstreljevanju mineralne surovine.

Ministrstvo je v tem predhodnem postopku pridobilo mnenje MZ št. 354-157/2021-11 z dne 18. 3. 2022, s priloženim mnenjem NIJZ št. 354-52/2022-2 (256) z dne 18. 3. 2022, v katerem NIJZ ocenjuje na podlagi podatkov o značilnostih posega, lokaciji posega v okolje ter vrsti in značilnosti možnih učinkov, da za nameravani poseg, z vidika vplivov na zdravje ljudi, ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

Glede na navedeno in upoštevajoč naravno konfiguracijo terena ter poraščenost z gozdom, upoštevajoč tudi značilnost možnih učinkov (ogroženo območje le v radiju 100 m od minskega polja) in pričakovano trajanje (2 do 3 razstreljevanj na mesec v omejenem času dneva) in ker se kamnolom nahaja izven območij poselitve (najbližji stanovanjski objekt se nahaja okoli 70 m zračne linije v južni smeri od kamnoloma oz. območja miniranja), ministrstvo ocenjuje, da bodo vplivi vibracij manj pomembni, kar izhaja tudi iz predhodne obrazložitve tega sklepa (alineja Vibracije in eksplozije).

- Drugi vplivi nameravanega posega upoštevajoč merila za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki so v Prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ne bodo pomembni oziroma jih ne bo, zato se ministrstvo do njih ni opredeljevalo.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev ministrstvo v skladu z določili 51.a člena ZVO-1 ugotavlja, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstvenega soglasja, saj nameravani poseg ne bo imel pomembnih vplivov na okolje, zato je bilo odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Skladno z določbo petega odstavka 51.a člena ZVO-1 pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 3. točke izreka tega sklepa.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Glede na dejstvo, da se v postopku prijave spremembe smiselno uporablja določila 51.a člena ZVO-1 ter glede na to, da ZVO-1 v petem odstavku 51.a členu določa, da je zoper sklep, izdan v predhodnem postopku, možno podati pritožbo, ne določa pa, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, o pritožbi zoper ta sklep odloča Vlada RS.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Vlado Republike Slovenije v roku 15 dni po vročitvi tega sklepa. Pritožba se pošlje pisno po pošti ali poda ustno na zapisnik na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali z drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25704-7111002-35400023.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:

Barbara Justin
Višja svetovalka III

mag. Tanja Bolte
generalna direktorica Direktorata za okolje

Vročiti:

- pooblaščenцу nosilca nameravanega posega: GEOSTERN d.o.o., Boga vas 2, 1296 Šentvid pri Stični (za: Krajevna skupnost Loka pri Žusmu, Loka pri Žusmu 139, 3223 Loka pri Žusmu) – osebno

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava;
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Občina Šentjur, Mestni trg 10, 3230 Šentjur – po elektronski pošti (obcina.sentjur@sentjur.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območna enota Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje – po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Celje, Vodnikova 3, 3000 Celje – po elektronski pošti (zrsvn.oece@zrsvn.si);
- Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Celje, Ljubljanska 13, 3000 Celje – po elektronski pošti (OECelje@zgs.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja Savinje, Mariborska cesta 86, 3000 Celje – po elektronski pošti (gp.drsv-ce@gov.si);
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.mz@gov.si).